

ROBERT
VAN
GULIK

LAKOVÝ PARAVÁN

Vydal Slovenský spisovateľ, a. s.
Miletičova 23, 821 09 Bratislava 2
E-mail: info@slovenskyspisovatel.sk
www.slovenskyspisovatel.sk
Zodpovedná redaktorka Elena Vadovičová
Tlač Kasico, a. s., Bratislava

Z anglického originálu Robert van Gulik: The Lacquer Screen,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Heinemann, London 1969,
preložila Jarmila Samcová.

V knihe sú použité dobové ilustrácie autora
v pôvodnom čínskom štýle Ming.

Illustrations drawn by the author in the original Chinese Ming style.

Copyright © 1962 by Robert van Gulik
All rights reserved
Translation © Jarmila Samcová – dedička 1979, 2018
Cover Design © Emil Křížka 2018
Slovak Edition © Slovenský spisovateľ, Ltd, 2018

ISBN 978-80-220-2062-6

OSOBY

Hlavné postavy

TI ŽEN-ŤIE: sudca okresu Peng-laj. V tomto príbehu sa zastavil na niekoľko dní vo Wej-pingu, inom okrese provincie Šan-tung
ČCHIAO TAJ: jeden z jeho pobočníkov, ktorý ho na tejto ceste sprevádza

Postavy súvisiace s Prípadosť lakového paravánu

TENG KAN: sudca okresu Wej-ping
pani TENGOVÁ: rodená WUOVÁ, zvaná Strieborný lotos, jeho manželka
PAN JU-TE: jeho poradca

Postavy súvisiace s Prípadosť ľahkoverného obchodníka

KUO Č'-JÜAN: bohatý obchodník s hodvábom
pani KUOVÁ: rodená SIEOVÁ, jeho manželka
PIEN CHUNG: veštec

Postavy súvisiace s Prípadosť falšovaných účtov

LENG ČCHIEŇ: bankár
LENG TE: jeho mladší brat, maliar
KUN-ŠAN: zlodej

Iní

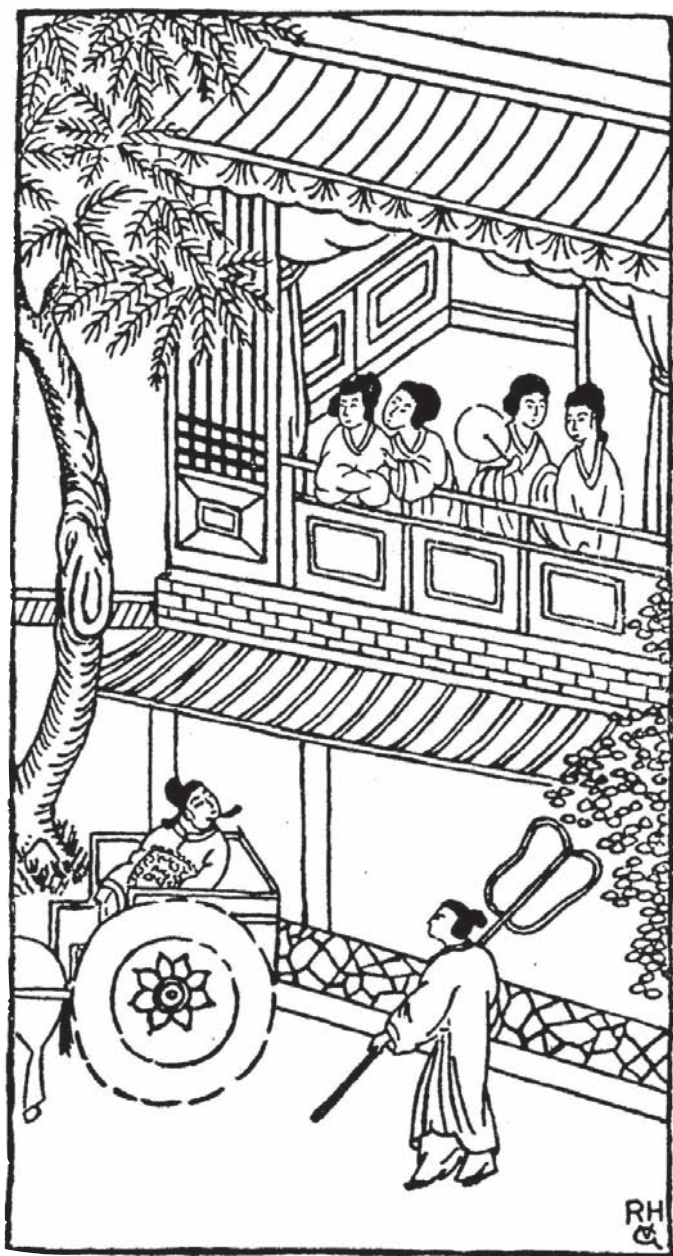
Desiatnik (LIU WU): vládca podsvetia vo Wej-pingu
Študent (SIA LIANG): mladý chuligán
Klinček: prostitútka

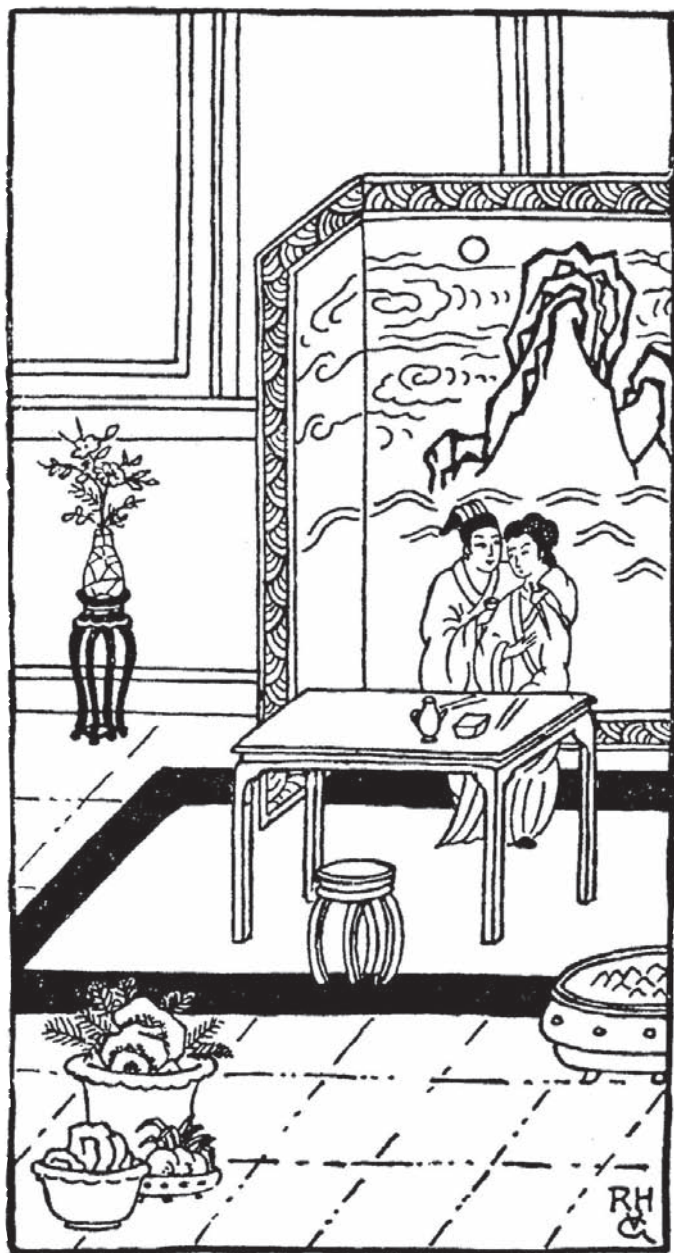
Jar

Leto

Jeseň

Zima

1

Hlboko zmätený stál na prahu knižnice. Zrak mal zahmlený, neodvážil sa podísť k písaciemu stolu. Oprel sa chrbtom o zárubňu, privrel oči, pomaly dvíhal ruky a potom si stisol prstami sluchy. Prenikavá bolesť hlavy sa teraz menila na tupé búšenie. V ušiach mu prestalo zvonieť. Z diaľky z nádvoría svojho paláca počul známe zvuky – sluhovia sa po sieste znovu ujímali svojich povinností. Čoskoro mu komorník prinesie popoludňajší čaj.

S nesmiernym úsilím sa vzchopil. Uľahčene postrehol, že už vidí lepšie. Rýchlo zdvihol ruky a pozorne si ich poprezeral. Nevidel nijaké krvavé škvrny. Pozrel na veľikánsky písací stôl z masívneho ebenu. Na jeho vyleštenej doske sa zrkadlili vädnúce kvety v zelenej nefritovej váze. Lenivo si pomyslel, že manželka ich už mala vymeniť; kvety vždy vyberala v záhrade sama. Zrazu pocítil prázdnotu v žalúdku. So šialeným úsilím sa vtackal do miestnosti a podarilo sa mu dostať k stolu. Obišiel ho, dychčiac a opierajúc sa o jeho hladký okraj, a spustil sa do kresla.

Pevne stískal operadlá. Usiloval sa prekonať závrat, ktorý sa ho znovu zmocňoval. Keď záchvat prešiel, otvoril oči. Pri

stene oproti uvidel ten vysoký lakový paraván. Rýchlo odvrátil zrak, ale paraván akoby sa pohyboval spolu s jeho očami. Jeho vysokým, chudým telom zalomcovala prudká triaška. Inštinktívne si pritiahol voľný domáci odev. Znamená to koniec, začína šalieť! Na čele sa mu peril studený pot. Budem vracieť, pomyslel si. Sklonil hlavu a uprene pozeral na listinu, ktorú mu jeho poradca položil na stôl; zúfalo sa pokúšal sústrediť.

Kútikom oka zazrel vchádzať komorníka s táčnou. Chcel odpovedať na jeho úslužný pozdrav, ale vyschnutý jazyk mal spuchnutý a nepoddajný. Keď mu postarší muž v dlhom sivom šate s čiernou priliehavou čiapočkou na vrchhlave úctivo podal šálku, sudca ju rýchlo chytil a napil sa čaju. Čím viac ho vypije, tým mu bude lepšie. Prečo ten roztrasený starý blázon nejde preč? Na čo čaká? Pohol perami, že utrúsi zlostnú poznámku. Vtedy zbadal na táčni veľkú obálku.

„Vaša ctihodnosť,“ povedal starý komorník, „istý návštevník, akýsi pán Šen, práve priniesol tento list.“

Hľadel uprene na list. Ešte si nedôveroval natoľko, aby zdvihol ruku a vzal si ho. Na obálke bola smelým, oficiálne pôsobiacim rukopisom napísaná adresa:

„Teng Kanovi, sudcovi okresu Wej-ping. Do vlastných rúk.“ V ľavom dolnom rohu bola obrovská červená pečať prefektúry.

„Pretože je označený slovami ‚do vlastných rúk‘,“ ozval sa komorník sucho a korektne, „myslel som, že bude najlepšie, ak ho hneď odnesiem vašej ctihodnosti.“

Sudca vzal obálku a mechanicky siahol po svojom bambusovom nožíku na papier. Ako jeden zo stoviek okresných sudcov bol iba malým kolieskom v obrovskej administratívnej mašinérii mocného čínskeho cisárstva dynastie Tchangovcov. A hoci vo svojom vlastnom okrese Wej-ping bol najvyšším vládnym úradníkom, bol iba jedným z asi tucta okresných sudcov, podliehajúcich prefektovi v Pien-fu. Komorník mal

pravdu: návštevníka prinášajúceho osobný list od prefekta neslobodno nechať čakať. Vďaka nebesám znovu dokáže myslieť!

Rozrezal obálku. Obsahovala hárok úradného papiera. List pozostával iba z niekoľkých riadkov:

Dôverné. Doručiteľovi tohto listu, Ti Žen-tiemu, sudcovi okresu Peng-laj, ktorý sa zúčastnil porady na prefektúre a teraz sa vracia na svoje pôsobisko, bola povolená týždenná dovolenka. Má ju stráviť v prísnom inkognite v okrese Wej-ping. Poskytnite Timu najvyššemožnejšiu pomoc.

Prefekt

Sudca Teng pomaly poskladal list. Jeho kolega z okresu Peng-laj sa nemohol zjaviť v nevhodnejšom okamihu. A prečo prišiel inkognito? Hrozia nejaké nepokoje? Prefekt, ktorý bol známy svojimi nekonvenčnými metódami, mohol rovnako dobre poslať tohto Tiho na tajné vyšetrovanie. Nemá ho poslať preč pod zámienkou, že je chorý? Nie, to by v domácnosti vzbudilo podozrenie: veď ráno bol v poriadku. Rýchlo dopil zvyšok čaju.

Cítil sa už oveľa lepšie. Keď oslovil komorníka, mal pocit, že hlas mu znie takmer normálne:

„Nalej mi ešte čaj a potom mi prines oficiálne rúcho.“

Starec pomohol svojmu pánovi obliecť si dlhú róbu z hnedého brokátu a podal mu hranatú čiapku z čierneho tylu. Sudca si zaviazal šerpu okolo pásu. „Teraz môžeš uviesť pána Šena,“ povedal. „Prijem ho tu, v knižnici.“

Len čo komorník vyšiel, sudca Teng podišiel k širokej ebenovej lavici, určenej na prijímanie návštev. Stála pri bočnej stene pod pergamenovou krajinomaľbou. Sadol si do ľavého kúta a presvedčil sa, že stadiaľ vidieť iba polovicu lakového paravánu. Vrátil sa k stolu. Vďaka nebesám znovu vládze pevne kráčať. Ale čo ak sa mu ešte raz zakalí myseľ? Ako tam stál zahľbený do úvah, dvere sa otvorili a vošiel

sluha. Podal svojmu pánovi červenú navštívenku s dvoma veľkými znakmi – bolo na nej meno Šen Mo. Do ľavého dolného rohu ktosi pripísal drobným písmom ,obchodný cestujúci‘.

Vysoký, širokoplecí chlap s hladkou čiernou bradou a dlhými bokombriadkami vošiel a uklonil sa, ruky ukryté v priestranných rukávoch vyblednutého belasého odevu. Na obnosenej čiapke nemal označenie hodnosti. Sudca Teng mu vrátil úklon a niekoľkými slovami ho privítal. Potom ponúkol hosťa, aby si sadol na lavicu po ľavej strane nízkeho čajového stolíka.

Sám sa posadil oproti nemu a komorníkovi postávajúcemu pri dverách energicky naznačil, aby ich nechal osamote.

Keď sa dvere zavreli, bradáč sa prenikavo zadíval na hostiteľa bystrými, pozornými očami a prehovoril hlbokým, príjemným hlasom:

„Už dávno sa teším na stretnutie s vami, Teng. Ešte keď som pôsobil v sídelnom meste, počúval som o vás chvály ako o jednom z našich najväčších básnikov. A takisto ako o výnimočne schopnom administrátorovi.“

Sudca Teng sa uklonil.

„Ste veľmi láskavý, Ti. Kedy-tedy zosmolím pár veršikov, len tak, aby som si skrátil voľný čas. Sotva by som sa opovážil dúfať, že tak veľmi zaneprázdnený kolega, známy ako znalec literatúry a navyše ako zápalistý odhaľovateľ zločincov, by ráčil venovať pozornosť môjmu úbohému dielu.“ Odmlčal sa. Nevoľnosť sa vracala, uvedomil si, že nevládze pokračovať vo výmene obvyklých zdvorilostných lichôtok. Zaváhal a dodal: „Jeho excelencia prefekt píše, že ste tu prísne inkognito. Znamená to, že vaša návšteva súvisí s vyšetrovaním nejakého zločinu? Prepáčte mi moju zvedavosť, ale...“

„Nič sa nestalo,“ povedal sudca Ti s ospravedlňujúcim úsmevom. „Nevedel som, že list, v ktorom ma prefekt pred-

Sudca Ti pije čaj so sudcom Tengom

stavuje, je formulovaný takto stroho. Naozaj dúfam, že vás zbytočne neznepokojil! Faktom je, že ma povinnosti v Peng-laji pomerne vyčerpávajú – bezpochyby preto, lebo nemám dostatok skúseností. Viete, Peng-laj je mojím prvým pôsobiskom na poste okresného sudcu. Práve som uvažoval, že si vezmem krátku dovolenku, keď ma predvolali z prefektúry na poradu o pobrežnej obrane. Môj okres leží na pobreží oproti Kórejskému polostrovu a naši kórejskí vazali sú tohto času dosť spurní. Prefekt ma zamestnával od rána do noci. Prítomný bol aj vysoký hodnostár zo sídelného mesta... nuž, viete, ako je to, keď človek musí byť k dispozícii tým prepiatym ľuďom! Porada trvala štyri dni, a keď sa vrátim do Peng-laja, bezpochyby tam nájdem kopu záležitostí čakajúcich na vybavenie. Preto som požiadal o krátku dovolenku a chcel by som ju stráviť vo vašom okrese, pre-slávenom mnohými historickými pamiatkami a krásnym okolím, ktoré ste tak skvelo opísali vo svojej poézii. Toto a iba toto je dôvod, pre ktorý som žiadal, aby som tu mohol vystupovať inkognito, a prečo si hovorím Šen Mo, obchodný cestujúci.“

„Rozumiem,“ prikývol hostiteľ. S trpkosťou si pomyslel: Na dovolenke, namojveru! Keby nie prefektovho listu, mohol som ho o deň či dva vypodŕkať. Nahlas pokračoval: „Naozaj je to úľava, odložiť na čas formálne povinnosti nášho úradu a pohybovať sa voľne ako jednoduchý občan! Ale čo členovia vášho sprievodu?“

„Čo sa toho týka,“ odvetil sudca Ti, „vzal som so sebou iba jedného zo svojich pobočníkov, schopného muža menom Čchiao Taj.“

„Nepovzbudzuje to vášho podriadeného na... ehm... nepatrične dôverné správanie?“ spýtal sa Teng pochybovačne.

„Musím sa priznať, že som na to nikdy nepomyslel,“ pripustil sudca s pobaveným úsmevom. „Môžete mi odporúčať neveľký, ale čistý hostinec, kde by som sa mohol ubytovať?“

A ktoré z najvýznamnejších pamiatok by si mal návštevník pozrieť?“

Teng si odchlipol z čaju. „Zarmucuje ma, že vaša túžba po anonymite ma zbavuje potešenia prijať vás vo svojom dome ako čestného hosťa. Ale pretože trváte na svojom, rádím vám, aby ste sa ubytovali v hostinci U letiaceho žeriava, má skvelú povest' a navyše nie je ďaleko od súdnej budovy. A čo sa týka pamätihodností, predstavím vás svojmu poradcovi a hlavnému pomocníkovi Pan Ju-temu. Tu sa narodil i vyrástol a pozná v tomto meste každý kamienok. Dovoľte mi, aby som vás k nemu odviedol, jeho kancelária je za pisárňou.“

Sudca Teng vstal. Keď ho sudca Ti nasledoval, zbadal, že jeho hosťiteľ zrazu stratil rovnováhu. Aby sa zachránil pred pádom, zachytil sa oboma rukami operadla lavice.

„Necítite sa dobre?“ spýtal sa ho sudca Ti s úzkosťou v hlase.

„Nič to nie je, iba ľahký závrat!“ odvetil Teng s chabým úsmevom. „Som trochu unavený.“ Podráždene pozrel na komorníka, ktorý práve vošiel.

Starec sa hlboko uklonil pred svojím pánom a tlmene prehovoril:

„Ospravedlňujem sa, že vyrušujem vašu ctihodnosť, ale chyžná mi práve oznámila, že pani domu ešte po sieste nevyšla z izieb a že dvere jej spálne sú zamknuté.“

„To je pravda, zabudol som ti to pred chvíľou povedať,“ ozval sa sudca Teng. „Po obede dostala od svojej staršej sestry súrne pozvanie na vidiek. Oznám to služobníctvu.“ Keď sluha napriek tomu váhal, Teng sa podráždene spýtal: „Na čo čakáš? Nevidíš, že som zaneprázdnený?“

„Musím vašej ctihodnosti oznámiť aj to,“ mrmlal starec v očividných rozpakoch, „že ktosi rozbil tú veľkú vázu pred spálňou. Som...“

„Neskôr!“ prerušil ho sudca Teng, vedúc sudcu Tiho k dverám.

Keď prechádzali cez záhradu, ktorá oddeľovala sudcov palác od súdnej budovy, Teng povedal:

„Úprimne dúfam, že počas vášho tunajšieho pobytu ma celkom nepozbavíte možnosti rozhovoru s vami, Ti. Prosím, hocikedy ma navštívte. Znepokojuje ma istý problém, ktorý by som s vami niekedy rád predebatoval. Doľava, prosím.“

Prešli cez rozľahlé hlavné nádvorie súdneho dvora. V protiľahlej budove vošiel Teng nasledovaný sudcom Tim do malej, ale veľmi príjemnej kancelárie. Štíhly muž, ktorý sedel za písacím stolom pokrytým úradnými listinami a kartotékami, vyskočil, len čo zbadal svojho predstaveného. Kývol na slúžku, a tá sa usilovala prikrčiť v kúte tak, aby bola čo najmenej na očiach; potom prikrivkal dopredu a hlboko sa uklonil. Sudca Teng mu odmeraným hlasom oznámil:

„Toto je pán Šen, e... eé... obchodný cestujúci, ktorý priniesol odporúčajúci list od prefekta. Chcel by tu stráviť niekoľko dní a navštíviť pamätihodnosti nášho okresu. Poskytnesť mu všetky informácie, ktoré bude potrebovať.“ A obrátil sa k sudcovi Timu: „Teraz ma láskavo ospravedlňte, musím sa pripraviť na popoludňajšie zasadanie súdneho dvora.“ Uklonil sa a odišiel.

Poradca Pan vyzval sudcu, aby si sadol do veľkého kresla oproti jeho stolu, a položil mu niekoľko všeobecných zdvorilostných otázok. Zdalo sa však, že je duchom celkom neprítomný a veľmi nervózny. Pretože sa ho Teng tak rýchlo zbavil, sudca Ti usúdil, že popoludní majú na programe dajaký nezvyčajne ťažký prípad. Ale keď sa na to poradcu spýtal, Pan odvetil:

„Ach nie, na zasadaní sa máme zaoberať iba bežnými záležitosťami. Našťastie je to celkom pokojný okres!“

„Spytujem sa,“ povedal sudca Ti, „lebo práve pred chvíľou, počas nášho rozhovoru, mi sudca naznačil, že stojíte pred akýmsi znepokojujúcim problémom.“

Pan zdvihol sivé obočie.

„O tom nič neviem,“ vyhlásil. Znovu vošla slúžka. „Príď neskôr!“ vyštekol a ona rýchlo zmizla. Nato pokračoval s kajúcnyim úsmevom: „Tieto hlúpe dievčence! Zdá sa, že ktosi rozbil veľkú starožitnú vázu stojacu pred spálňou pani Tengovej. Môj pán si tú vázu vysoko cenil, bolo to dedičstvo. Ani jedna zo slúžok sa nechce priznať, že ju rozbila, preto ma komorník požiadal, aby som ich vypočul a našiel páchatela.“

„Okrem vás nemá sudca Teng nijakého pomocníka?“ spýtal sa Ti. „Sudca máva v osobnej družine spravidla troch či štyroch pobočníkov, však? A zvyčajne si ich berie so sebou na každé nové pôsobisko.“

„Áno, to je pravda. Môj pán sa však nepridržiava tejto zvyklosti. Je to dosť utiahnutý človek, viete, trochu rezervovaný, ak to tak môžem povedať. Ja sám patríam k stálemu personálu tunajšieho súdu.“ Zamračil sa a potom pokračoval: „Sudca je iste pre tú vázu veľmi rozladený! Keď sem pred chvíľou vošiel, zdalo sa mi, že nevyzerá dobre.“

„Netrpí na nejakú chronickú chorobu?“ vyzvedal sa Ti. „Aj ja som si všimol, že je sinavý v tvári.“

„Ach nie,“ odvetil Pan Ju-te. „Nikdy sa nesťažoval na zdravie a v poslednom čase bol dokonca výnimočne veselý. Asi pred mesiacom sa na nádvorí pošmykol a vytkol si členok, ale to sa už celkom zahojilo. Domnievam sa, že ho sužujú letné horúčavy. A teraz mi dovoľte, aby som uvážil, ktoré miesta by ste mali navštíviť najprv, pán Šen. Je tu...“

A začal siahodlho opisovať pamätihodnosti okresu Wej-ping. Sudca Ti zistil, že je to kultivovaný človek, nesmierne sčítaný a s hlbokým záujmom o miestnu históriu. Keď napokon vstal a vyhlásil, že musí odísť, lebo v čajovni za rohom naňho čaká spolucestujúci, vrel to s ľútosťou.

„V takom prípade,“ ponúkol sa Pan, „vás odvediem k núdzovému východu vzadu. Ušetríte si okľuku cez hlavnú bránu súdu.“

Sprevádzal sudcu cez Tengov palác; napriek paličke kráčal ľahko. Šli dlhou tmavou chodbou bez okien, ktorá akoby viedla pozdĺž celého domu. Keď Pan odomykal malú železnú bráničku na konci chodby, s úsmevom povedal:

„Svojím spôsobom je tento tajný východ tiež miestnou pamätihodnosťou! Vybudovali ho pred vyše sedemdesiatimi rokmi, keď tu bolo ozbrojené povstanie. Ako viete, v tom čase bol guvernérom známy...“

Sudca Ti ho náhlivo prerušil tým, že sa mu kvetnato poďakoval. Vykročil do ticha bočnej uličky a pobral sa smerom, ktorý mu Pan naznačil.

Za rohom našiel čajovňu, kde zanechal Čchiao Taja. Hoci sa ešte len končila siesta, otvorená terasa bola už preplnená. Väčšinu stolíkov obsadili dobre oblečení ľudia. Pokojne si uchlipkávali z čaju a lúskali sušené dyňové semiačka. Sudca Ti kráčal k stolu, kde sedel energický chlapík v jednoduchom hnedom šate a okrúhlej čiernej čiapke. Bol zahĺbený do akejsi knižky. Keď si sudca odtiahol stoličku oproti, chlap vyskočil. Hoci bol sudca Ti vysoký muž, Čchiao Taj ho takmer o palec prevyšoval. Mal hrubú šiju, mocné široké plecia a štíhly driek profesionálneho boxera. Bezbradá, celkom pekná tvár sa mu rozžiarila, keď ho zbadal:

„Vrátili ste sa skôr, ako som predpokladal, vaša ctihodnosť!“

„Opatrne s tou ctihodnosťou!“ napomenul ho Ti. „Nezabúdaj, že sme tu inkognito!“ Zdvihol plátenný batoh zo stoličky a položil ho na dlážku. Keď sa usadil, zatlieskal a rozkázal čašníkovi, aby doniesol ďalšiu kanvicu čaju.

Vyziabnutý, kostnatý človek, ktorý sedel hlboko zaborený v kresle pri stolíku v kúte neďaleko nich, náhle zdvihol zrak. Mal divú, odpudzujúco nepeknú tvár. Dlhá, tenká jazva mu pretínala líce až k prázdnej očnej jamke po pravom oku. Priložil si tenkú, pavúčiu ruku k lícnej kosti, aby potlačil nervózne mykanie svalů. Nato sa končistými lakťami oprel

o stôl, naklonil sa dopredu a usiloval sa zachytiť, o čom sudca so svojím spoločníkom hovoria. Ale šum rozhovoru pri ostatných stoloch prehlušil ich hlasy. Nezostávalo mu nič iné, ako pozorovať dvojicu svojím jediným zlomyseľným okom.

Čchiao Taj sa poobzeral naokolo. Keď uvidel škaredého kostlivca, rýchlo odvrátil zrak a tlmene povedal sudcovi:

„Vidíte toho chlapíka, čo sedí sám pri tom stole za mnou? Vyzerá ako nejaký odporný hmyz, ktorý práve vyliezol zo svojej skrýše!“

Sudca Ti sa tam pozrel:

„Áno, nevyzerá veľmi pôvabne. A čo to tu čítaš?“

„To je sprievodca po okrese Wej-ping; požičal mi ho čašník. Bol to skvelý nápad, prerušiť našu cestu práve tu!“ Potisol otvorenú knihu pred sudcu a pokračoval: „Pozrite, tu sa vraví, že v chráme boha vojny je množstvo starobylých sôch našich slávnych vojvodcov v životnej veľkosti, zhotovených istým veľkým sochárom. Potom je tu horúci prameň, ktorý...“

„Sudcov poradca mi o tom všetkom pred chvíľou porozprával!“ prerušil ho sudca s úsmevom. „Budeme mať čo robiť, kým si prezrieme všetky pamätihodnosti.“ Odpil si čaju a dodal: „Môj tunajší kolega Teng ma trochu sklamal. Keďže je taký slávny básnik, predstavoval som si ho ako žoviálneho človeka a dobrého rozprávača. Ale on mi pripadal dosť škrobený, čosi ako bábka. Vyzeral nezdravo a utrápene.“

„Nuž, čo ste mohli čakať?“ prehodil Čchiao Taj. „Nevravili ste mi, že má iba jednu manželku? To je dosť čudné na človeka v jeho postavení!“

„Nemal by si vraviť, že je to čudné,“ karhal ho sudca Ti. „Sudca Teng a jeho manželka sú príkladom manželskej lásky. Hoci sú zosobášení osem rokov a nemajú deti, Teng si nikdy nevzal ďalšie manželky ani konkubíny. Literárne kruhy v sídelnom meste ich prezývajú večnými milencami –

predpokladám, že nie bez závesti. Jeho manželka Strieborný lotos je takisto známa svojím básnickým talentom; tento spoločný záujem je silné puto.“

„Možno sa vyzná v poézii,“ poznamenal Čchiao Taj, „ale aj tak si myslím, že jej manžel by si mal doplniť spálňu dvoma či tromi peknými mladými dievčencami; povedal by som, len tak pre inšpiráciu.“

Sudca Ti ho nepočúval. Jeho pozornosť upútal rozhovor pri susednom stolíku. Akýsi tučniak s dvojitou bradou vravel:

„Ešte vždy trvám na tom, že náš sudca dnes ráno na zasadaní urobil chybu. Ako mohol odmietnuť zaregistrovať samovraždu starého Kua?“

„Nuž,“ zatiahol chudý chlap s lišiackou tvárou, ktorý sedel oproti, „mŕtvola sa nenašla, viete? Bez mŕtvoly nič nemožno súdne uznať! Úradníci uvažujú takto.“

„To dá rozum, že mŕtvoly niet!“ vybuchol zlostne tučniak. „Veď skočil do rieky! A prúd je tam nezvyčajne silný. Nezabúdajte, aký má spád; mesto je dosť vysoko položené. Nemám nič proti nášmu sudcovi, je jeden z najlepších, akých sme v posledných rokoch mali. Chcem povedať iba toľko, že ako úradník, ktorý dostáva každý mesiac peniaze na ruku, nemá ani potuchy o finančných problémoch nás obchodníkov. Neuvedomuje si, že kým sa úmrtie nezaregistruje, Kuov bankár nemôže likvidovať jeho obchody. A pretože starý Kuo zanechal veľa nevyriešených záležitostí, odklad môže pre rodinu znamenať veľké straty.“

Ten druhý chápavo prikyvoval a potom sa spýtal:

„Netušíte, prečo sa Kuo zabil? Dúfam, že nemal nejaké finančné ťažkosti?“

„Celkom isto nie!“ odvetil tučniak rýchlo. „Obchody mu išli dobre, jeho hodvábnická firma vraj bola najväčšia v provincii. Ale v poslednom čase mal problémy so zdravím. Spomínate si na tú vlašjšiu samovraždu? Na Wanga, obchodníka s čajom, čo sa stále sťažoval na bolesti hlavy?“

Sudca Ti stratil záujem o rozhovor. Nalial si ďalšiu šálku čaju. Čchiao Taj, ktorý tiež načúval, zašepkal:

„Nezabúdajte, že ste tu na dovolenke, pane! A že všetky mŕtvolý naokolo sú výlučným vlastníctvom vášho kolegu Tenga!“

„Máš pravdu, Čchiao Taj! Nie je v tom sprievodcovi uvedený aj zoznam klenotníctiev? Musím kúpiť zopár čačiek svojim manželkám v Peng-laji.“

„Je tu zoznam dlhý ako moja ruka!“ odvetil Čchiao Taj. Náhlivo zalistoval v knihe a ukázal sudcovi patričnú stranu. Sudca prikývol a povedal:

„Dobre, mám si z čoho vyberať.“ Vstal a zavolał čašníka. „Poďme, získal som adresu dobrého hostinca neďaleko odtiaľto.“

Škaredý človek pri stolíku v kúte počkal, kým zaplatia a vyjdú na ulicu. Nato rýchlo vstal a prišuchtal sa k stolíku, kde sedeli. Nedbanlivo nazrel do sprievodcu. Blysol pohľadom po strane, na ktorej bol otvorený, a v jedinom oku sa mu zjavil zlý záblesk. Odhodil knihu na stolík a náhlivo zišiel z terasy. Sudca a Čchiao Taj stáli obďaleč; očividne sa vypytovali pouličného predavača na cestu.